

De acht USP's van RMC/leerplicht in het sociale domein

1. RMC/leerplicht beschikt over een eigen administratiesysteem met de gegevens van alle jongeren van 4 tot 23 jaar van de gemeenten waar zij voor werkt. RMC/leerplicht weet of jongeren naar school gaan en waar, of ze een diploma halen en of ze werk en/of inkomen hebben. RMC/leerplicht is één van de partijen die als eerste in beeld heeft dat er in een gezin of bij een jongere iets mis gaat. Problemen uitend zich bij kinderen onder meer in verzuim en voortijdig schoolverlaten. Dit is maatschappelijk en financieel een groot probleem, voor gemeenten in het bijzonder.
2. RMC/leerplicht beschikt over informatie over verzuim onder 16 uur, ziekteverzuim en luxe verzuim - signalen die kunnen duiden op meerdere problemen in een gezin. RMC/leerplicht richt zich op verzuim en voortijdig schoolverlaten, maar heeft dus meerdere indicatoren in beeld (verzuim, 'verkeerd' gedrag van jongeren of ouders). RMC/leerplicht beschikt over alle informatie om integraal naar jongeren te kijken in het gebied Werk, Inkomen en Onderwijs, aangevuld met informatie uit (jeugd)zorg en handhaving. Daardoor kan RMC/leerplicht een risicoprofiel maken van jongeren.
3. Alle onderzoeken wijzen uit dat stevig beleid om verzuim en voortijdig schoolverlaten te voorkomen grote besparing van maatschappelijke kosten betekent, door de transities vrijwel direct te vertalen naar besparing van gemeentelijke kosten. Zeker nu gemeenten voor zorg en werk/inkomen verantwoordelijk zijn is dit argument om te investeren in jongeren relevanter dan ooit.
4. RMC/leerplicht kan vanuit haar wettelijke taken op vroegtijdige signalen van problematiek (verzuim) handhaven. Dit maakt haar uniek in de keten onderwijs-jeugdhulp. Zij legt de link naar de veiligheidsketen, die noodzakelijk is bij een deel van de kwetsbare jongeren in soms kwetsbare gezinnen. Met deze groep die met justitie in aanraking komt zijn tevens grote maatschappelijke kosten gemoeid. Snel en effectief ingrijpen door o.a. leerplicht kan dit voorkomen.
5. RMC/leerplicht opereert op het snijvlak tussen onderwijs, jeugdhulp en handhaving (veiligheid). Een behoorlijk deel van de doelgroep heeft, behalve onderwijs, ook begeleiding en ondersteuning nodig. Vanuit die ervaring is RMC/leerplicht niet alleen bekend met de doelgroep, maar ook met de netwerken van scholen, jeugdhulpinstellingen én de veiligheidsketen die de jongeren kunnen ondersteunen. RMC/leerplicht schakelt dagelijks actief in deze netwerken.
6. Voor jongeren van 18 jaar en ouder, de RMC doelgroep, is het beleid erop gericht dat bij het ontbreken van een baan, onderwijs de voorliggende voorziening is. RMC/leerplicht is bekend met een groot deel van deze jongeren en kent de school- en begeleidingshistorie. Daarnaast kent zij tevens de werk- en inkomenspositie van deze jongeren. Deze informatie en het beschikken over een adequaat netwerk voor jongeren, betekent dat RMC/leerplicht een "spil" is in de toeleiding van jongeren naar onderwijs en uiteindelijk ook naar werk. Met uitbreiding van de wettelijke RMC taken naar de doelgroep kwetsbare jongeren is het belang van RMC in het sociaal domein nog eens onderstreept. Deze expertise kan ook ingezet worden voor aanvullende doelgroepen zoals jongeren in een kwetsbare positie met startkwalificatie of jongeren van 23 tot 27 jaar.

7. Vanuit de gemeente weet alleen RMC/leerplicht welke jongeren binnen passend onderwijs al dan niet geplaatst worden. RMC/leerplicht is daarmee de 'hoeder' van de thuiszittersproblematiek. Voor gemeentelijke sturing op het proces passend onderwijs (en aansluiting jeugdzorg) is het evident om het volgen van passend onderwijs op de informatie van RMC/leerplicht te baseren.
8. Daar waar de (zorgstructuur binnen) school niet goed functioneert, ontstaat tevens verzuim en uitval. Dit heeft niet alleen met de jongeren zelf te maken. RMC/leerplicht heeft als enige de wettelijke bevoegdheden om in de keukens van de school te kijken en zomaar binnen te stappen, en heft daarnaast middelen in handen om in te grijpen. Door het afsluiten van een convenant met de Inspectie van het Onderwijs kan RMC/leerplicht tevens over een handhavingsinstrument beschikken door (mede) namens de inspectie controles op scholen uit te voeren op de leerlingverzuimadministratie.

Lazlo van Donkelaar, 17-8-2016